

800—801 meae, qua me maxime debitorem^a benignitati vestrae verissime agnosco. Secundo etiam loco et hoc intimo cordis affectu depono^{a*}, ut sanctissima sapientiae vestrae consideratio provideat, quid Deo placeat vel quid populo proficiat christiano de expeditione hostili in Beneventana terra, ne maius^b ibi eveniat damnum de fidelibus tuis. Optime^c nosti, quomodo divina pro te pugnabat providentia. Patrem¹ fratremque² 5 huius impiissimi hominis³ in brevi tulit articulo. Hic^d etiam sic faciet, credimus, si illius sancta voluntas disponit, ut et iste pereat, et^e sine aliquo fidelium damno tuorum eveniat. Talia possunt forte^f melius ex consilio quam aperta expugnatione per tempus finem habere. Quo plus humiliat se homo sub manu omnipotentis Dei, eo citius vindicat iniurias servorum suorum. Qui ait: 'Mihi vindictam, ego retribuam'; id est: 10 'Mihi servate vindictam, et ego pugnabo pro vobis'. Nam David, de quo ipse Dominus tam sublime protulit testimonium: 'Inveni David filium Iesse virum secundum 2. Reg. 19, 23. cor meum', ipse igitur Semei sibi maledicentem prohibuit^g occidi; optans sibi pro patientia humilitatis suae a Deo dari^h benedictionem.

Haec etiam acutissimae sapientiae investigatio disponat secundum rationis viva- 15 citatem et secundum salutem fidelium tuorum, considerans, quomodo animus illorum sine praesentia beatitudinis tuae longum sufferat laborem.

Deum invoco testem cordis mei meⁱ haec plena fide et perfecto prosperitatis vestrae in omnibus desiderio scripsisse; obsecrans supplici devotione haec eadem 20 patienter vestram legere beatitudinem, nec aliquid iracundiae in meam habere praesumptionem, talia vestrae ingerentis^k sapientiae. Licet caritas mea stulta videri^l valeat, tamen numquam infidelis nec in minimo nec in maximo inveniri poterit. Fiducia enim probatissimae humilitatis vestrae haec scribere praesumpsit.

Forte quislibet dicit: 'Quid ille homo alienis se ingerit rebus'? Non agnoscit nihil mihi alienum vestrae prosperitatis esse debere; quam super salutem corporis mei 25 vel vitae meae longaevitatem diligere me testor. Tu prosperitas regni, tu salus populi, tu decus ecclesiae, tu omnium protectio fidelium Christi. Nobis igitur sub umbra potentiae et sub tegmine pietatis tuae divina concessit gratia relegiosam ducere vitam atque segura quiete deo Christo deservire. Ideo sollicita mente et pia intentione pro tua prosperitate et salute^m curam habere et intercedere iustum et neces- 30 sarium habemus, domineⁿ desiderantissime atque omni honore dignissimeⁿ, David rex.

212.

Alcvinus Riculfum archiepiscopum Moguntinum hortatur, ut scissuram in ecclesia reparare studeat; pacis studium in eo laudat. 800 ex. vel 801 in.

Cod. H fol. 53—54'.

Edd. F 182, J 157. — Migne col. 357.

35

VENERANDO PATRI ET IN CHRISTI MEMBRIS MAGNIFICO DAMOETE ARCHISACERDOTI⁴
HUMILIS MAGISTER ALBINUS SALUTEM.

Secundum oportunitatem portitoris⁵ cognita mentibus nostris caritas meam inpellit linguam aliquid paternae salutationis vestrae dictare dilectioni, ut sciatis integram

a) debitorem T. a*) depono T. b) maior T. c) Optime T. d) Sic T. e) ut addidit 40 Watt., et Simson (*Jahrb. unter Karl dem Gr. II*, 222 n. 3). f) forte T. g) prohibui T. h) dare T. i) me addidit J. k) ingerenti T. l) videre T. m) salutem T. n) dominum corr. in domino desiderantissimo — dignissimo T.

1) Arichisum ducem Beneventanum, die 26. Aug. 787. mortuum; v. Chron. Salernitanum c. 20 (SS. III, 483). 2) Rumualdum, qui die 21. Iulii 787. obierat; v. ibidem c. 21. 3) Grimualdi ducis 45 Beneventani. Cf. infra epp. 218. 224. 4) Cf. supra p. 66 n. 1. 5) Cf. supra p. 343 lin. 32.